

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS INFORMATIE

Marktconsultatie Landschappelijke inpassing Programma OER

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat, dienst Water, Verkeer en Leefomgeving, afdeling Kennis Inkoop
Auteurs	Anne Habben Jansen & Linda Lesterhuis
Informatie	Anne Habben Jansen
Mobiel	+316 50 19 77 53
E-mail	anne.habbenjansen@rws.nl
Datum	20 juli 2023
Status	Definitief

Inhoud

1. Inleiding

- 1.1 Programma OER
- 1.2 Aanleiding Marktconsultatie
- 1.3 Doel van de Marktconsultatie
- 1.4 Voorwaarden van de Marktconsultatie
- 1.5 Doelgroep voor de Marktconsultatie

2. Procedure

- 2.1 Planning
- 2.2 Programma bijeenkomst
- 2.3 Nota van Inlichtingen
- 2.4 Aanmelden voor de bijeenkomst
- 2.5 Vragenlijst
- 2.6 Afronding en verslaglegging

3. Vragen

Bijlagen:

Formulier schriftelijke vragen
Aanmeldingsformulier
Vragen na bijeenkomst

1. Inleiding

1.1 Programma OER

Programma

In 2019 publiceerde het Nederlandse kabinet het Klimaatakkoord; de Nederlandse uitwerking van de klimaatafspraken uit het Verdrag van Parijs. Eén van de afspraken is dat het Rijk de eigen gronden ter beschikking stelt voor de energietransitie. Een andere afspraak is dat 30 energieregio's onderzoeken op welke wijze zij kunnen voldoen aan deze afspraken en de duurzaamheidsopgave die daarin staat beschreven. Dit heeft per regio geresulteerd in een Regionale Energiestrategie (RES). Onderdeel van de RES'en is de opwekking van 35 TWh hernieuwbare energie in 2030. Rijkswaterstaat werkt binnen het programma Opwek Energie op Rijksground (OER) samen om RES regio's te ondersteunen in hun energieopgave. Vanuit dit programma wordt Rijksvastgoed in beheer bij Rijkswaterstaat ter beschikking gesteld om daarmee een bijdrage te leveren aan de doelstellingen uit de RES. In het programma werkt RWS samen met het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), ieder vanuit zijn eigen competenties en verantwoordelijkheden. Het programma treft de voorbereidingen voor daadwerkelijke realisatie van energieprojecten door projectontwikkelaars. Het programma is gestart met 15 projecten en wordt nu opgeschaald naar 35 en mogelijk meer projecten.

Gezien het aantal en de omvang van ruimtelijke opgaven die op nationaal en regionaal niveau spelen, heeft het Programma OER binnen de projecten ook aandacht voor landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit.

Meer informatie is te vinden op de website [Projecten | Energie op Rijksground](#).

Projecten

Het initiatief tot een project ligt bij de lokale overheden, die schriftelijk kunnen verzoeken om een locatie op te nemen in het programma. Op basis hiervan vindt een gezamenlijk programmeringsproces plaats. Hierin toetsen en bepalen we of eventuele opwek van energie te combineren is met de kerntaken van RWS, wat een haalbare en werkbare scope is van projecten en wanneer de uitvoering stapsgewijs kan starten. De uitvoering van de projecten verloopt via het gefaseerde ontwikkelproces, waarbij na iedere fase een gezamenlijk beslismoment volgt om het project te continueren. We hanteren de volgende fases: - voorverkenning - verkenning - planvorming - inschrijving - exploitatie*.

Figuur 1 Overzicht fasen OER-projecten

In de voorverkenningfase ligt de focus op het verkennen van het potentieel en inventariseren we de meekoppelkansen. In de verkenning ligt de nadruk op het onderzoeken van de technische en economische haalbaarheid, het schetsen van het ruimtelijke ontwerp en de participatieopties. De planvormingsfase staat met name in het teken van de planologische verankering, waaronder de verankering van landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit. In de planfase komen we ook tot voorwaarden voor financiële participatie en vormgeving van het biedboek. In de inschrijffase ligt de focus op de openbare inschrijving en de uitgifte van de grond. Deze fasen kunnen gemiddeld genomen in een periode van 3 jaar doorlopen worden, waarbij wel een afhankelijkheid is van met name de samenwerking met de medeoverheden, beleidsvorming bij de medeoverheden en beschikbare netcapaciteit. Na het sluiten van de voorovereenkomst voor het gebruik van de grond heeft een projectontwikkelaar maximaal 3 jaar de tijd om de benodigde vergunningen te verkrijgen.

Er wordt per project gekeken of het passend is de hierboven omschreven fasering geheel te doorlopen. Projectsamenwerkingsafspraken kan er voor worden gekozen om de voorbereiding vanuit de rijksoverheden binnen OER te beperken en al eerder de markt van energieontwikkelaars te benaderen. Bijvoorbeeld na voorverkenning of einde verkenning. In dit geval zullen de energieontwikkelaars het ruimtelijk ontwerp en participatieproces met de lokale overheden doorlopen.

1.2 Aanleiding Marktconsultatie

Gedurende de verschillende fasen van een OER-project worden verschillende disciplines ingezet en diensten ingekocht. Deze marktconsultatie richt zich op de expertise landschappelijke inpassing¹ en ruimtelijke kwaliteit².

De scope en financiële omvang van de uitvraag zijn afhankelijk van de locatie en omvang van het project. Een project kan zowel in landelijk als stedelijk gebied gesitueerd zijn. Het aantal omgevingspartijen en het aantal verwachte hectare verschilt per project. Rijkswaterstaat zelf heeft een visie op de ruimtelijke kwaliteit, in de vorm van de Kijk op de ruimtelijke kwaliteit van snelwegen en de doorvertaling in de Visie op de ruimtelijke kwaliteit per RWS-regio. Deze zijn deels bepalend voor de mate van uitwerking in een bepaalde fase, evenals de mate waarin de omgeving de landschappelijke inpassing uitgewerkt wenst te hebben voorafgaand aan marktbenadering richting een energieontwikkelaar. Vanwege deze projectspecifieke verschillen loopt de scope van de opdrachten uiteen van een schets tot gedetailleerde video-visualisaties. Er kan ook voor gekozen worden om een opdracht met landschappelijke inpassing te combineren met een technische analyse.

De opdrachten worden individueel vanuit de projecten op de markt gezet via de inkoopprocedure passende bij de financiële omvang van de raming. Het programma heeft na de gestarte pilots en vanwege de opschaling in het aantal projecten de wens om meer te uniformeren. Tevens zijn er vanuit de ervaringen van de projecten een aantal wensen ten aanzien van de (inkoop)werkwijze. Hieruit volgen de onderstaande verbeterpunten.

- (Meer) uniforme uitvraag(vraagspecificatie);
- Voldoende aanbieders voor komende projecten, opdat een goede prijs vanuit concurrentie gewaarborgd wordt;
- Kritische blik op de scope van de uitvraag;
- (Meer) uniforme wijze van het borgen van de ruimtelijke kwaliteit.

Het programma bouwt graag een duurzame relatie op met de marktpartijen aan wie diensten uitgevraagd worden voor een goede samenwerking op projectniveau.

1.3 Doel van de marktconsultatie

¹ Landschappelijke inpassing: logische inbedding in het betreffende landschap, waarbij zowel de aansluitingen op de context als de vormgeving optimaal zijn afgestemd op bestaande danwel nog te ontwikkelen ruimtelijke, natuurlijke en cultuurhistorische landschapskwaliteiten. Criteria als aantrekkelijkheid, samenhang, kenmerkendheid en gaafheid zijn bepalend voor de landschappelijke kwaliteiten. Landschappelijke inpassing gaat over maatwerk voor een specifieke locatie, logisch ingepast in het landschap of een stedelijke omgeving. Het ontwerp is zodanig dat systeem en omgeving door de ontwerper zijn geïntegreerd.

² Het Rijk heeft ruimtelijke kwaliteit geformuleerd als: een samenhangend geheel waarbij belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde van de fysieke leefomgeving in balans zijn.

Het doel van de marktconsultatie is tweeledig.

Ten eerste is het een podium voor het programma OER om zich te presenteren aan marktpartijen op het gebied van landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit. Het programma zal het aantal en het type uitvragen dat vanuit het programma de komende jaren op de markt gezet wordt delen en marktpartijen hiervoor interesseren. Tevens kan de markt persoonlijk kennismaken met medewerkers binnen het programma en de projecten.

Ten tweede kan de marktconsultatie het programma een beter beeld geven van de marktpartijen actief in landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit van energieprojecten. En krijgt het programma inzicht in of de marktpartijen voldoende capaciteit en interesse hebben voor het aantal voorziene opdrachten. Ook is het programma benieuwd naar hoe de markt de uitvraag graag op de markt gezet ziet worden. Dit betreft de scope van de opdrachten: integraal, betreffende verschillende projectfasen, multidisciplinair of monodisciplinair, combinatie landschappelijke inpassing en/of technische analyse. Ook krijgt het programma graag meer inzicht in de samenwerking tussen landschapsarchitecten en ingenieursbureaus. Tenslotte toetst het programma graag de wijze van inkoop.

1.4 Voorwaarden van de marktconsultatie

De marktconsultatie wordt gehouden onder de volgende voorwaarden:

- De deelname is geheel vrijwillig en vrijblijvend;
- Gezien het vrijblijvende karakter van de marktconsultatie, kunnen er op geen enkele wijze geen rechten ontleend worden aan enige informatie verstrekt in het kader van deze marktconsultatie. Dit geldt zowel voor programma OER, Rijkswaterstaat als voor de geïnteresseerde marktpartijen;
- De door middel van deze marktconsultatie aan programma OER verstrekte informatie wordt vertrouwelijk behandeld en wordt niet gebruikt voor een ander doel dan het opdoen van marktkennis;
- Er worden geen vergoedingen gegeven voor gemaakte of te maken kosten, verbonden aan de marktconsultatie;
- Er vloeien geen consequenties voort uit de deelname aan de consultatie, ten aanzien van een eventuele aanbestedingsprocedure in de toekomst. Er ontstaan geen voorkeursposities of uitsluitingsgronden door deelname aan de consultatie;
- Programma OER behoudt zich het recht voor om de planning, zoals in dit document geschetst is, naar eigen inzicht aan te passen en/of het traject van de marktconsultatie geheel of gedeeltelijk te staken.

1.5 Doelgroep voor de Marktconsultatie

De marktconsultatie richt zich tot bedrijven in de markt die diensten kunnen verzorgen op het gebied van landschappelijke inpassing en ruimtelijke kwaliteit van duurzame energieprojecten. Naar verwachting zijn dat landschapsarchitecten en ingenieurbureaus.

2 Procedure

2.1 Planning

Rijkswaterstaat behoudt zich het recht voor om wijzigingen in de planning aan te brengen c.q. van de planning af te wijken. In dergelijke gevallen vindt de communicatie richting alle geïnteresseerde marktpartijen plaats via TenderNed, waarbij de planning op TenderNed leidend is.

Op hoofdlijn worden de volgende stappen gehanteerd:

- I. Publicatie uitnodiging marktconsultatie bijeenkomst op TenderNed;
- II. Mogelijkheid tot stellen van schriftelijke vragen over de marktconsultatie via TenderNed;
- III. Beantwoording van de gestelde vragen via een “Nota van Inlichtingen voorafgaand aan de marktconsultatie bijeenkomst”;
- IV. Aanmelding Marktconsultatie bijeenkomst;
- V. Marktconsultatie bijeenkomst;
- VI. Ontvangst van beantwoording van de marktpartijen via bijlage 1: Antwoordformulier;
- VII. Publicatie verslag marktconsultatie.

Rijkswaterstaat hanteert de volgende planning voor deze marktconsultatie:

Activiteit	Datum	Publicatie
Publicatie uitnodiging bijeenkomst	19 juli 2023	
Uiterste termijn indienen vragen via TenderNed	28 augustus 2023	
Streefdatum versturen “Nota van inlichtingen voorafgaand aan de marktconsultatie bijeenkomst”	6 september 2023	
Sluitingsdatum aanmelding marktconsultatie bijeenkomst	14 september 2023	
Marktconsultatie bijeenkomst – locatie zie TenderNed	21 september 2023	
Sluitingsdatum ontvangst vragen (Hoofdstuk 3) via Antwoordformulier op TenderNed beschikbaar	28 september 2023	
Streefdatum publiceren verslag marktconsultatie via TenderNed	3 oktober 2023	

2.2 Programma bijeenkomst

Het programma voor de marktconsultatie bijeenkomst ziet er als volgt uit:

<i>Tijd</i>	<i>Programma</i>	<i>Details</i>
09.00 – 09.15 uur	Binnenkomst	Ontvangst met koffie
09.15 – 10.15 uur	Introductie plenair Programma OER	• Programma en team • Deelflow: aantal opdrachten, scope, planning, financieel volume • Introductie marktbenadering
10.15 – 10.30 uur	Transitie	Overgang naar parallelle sessies
10.30 – 11.30 uur	Parallelle sessies consultatie markt	Ca. 12 deelnemers per tafel
11.30 – 12.00 uur	Afsluiting	Plenair Highlights per tafel
12.00 – 13.00 uur	(Netwerk)Lunch	Gezamenlijk

Locatie staat op TenderNed aangegeven.

In de parallelle sessies worden de volgende vragen besproken:

- Hoe kijkt u aan tegen het aantal opdrachten dat op de markt gezet wordt?
- Zijn de opdrachten interessant voor u:
 - Qua financieel volume?
 - Qua inhoudelijke scope?
- Hoe ziet u de samenwerking tussen architect en ingenieurbureau?
- Op welke wijze zou u graag deze opdrachten op de markt gezet zien worden?

De bovenstaande vragen worden besproken in de verschillende parallelle sessies. Elke sessie bestaat uit een ander gezelschap en de vraagvolgorde zal per sessie anders zijn. Vanuit het programma OER zullen projectmanagers en technisch managers deelnemen aan deze gesprekken en de rollen van gespreksleider en notulist vervullen. Ook zullen er adviseurs ruimtelijke kwaliteit en vormgeving aanwezig zijn.

2.3 Nota van Inlichtingen

Voorafgaand aan de bijeenkomst kunt u schriftelijk vragen stellen via TenderNed. Voor deze marktconsultatie wordt u gevraagd om de vragen te verzamelen in een document en deze via “Berichten” te versturen. Een format voor het verzamelen van de vragen is onder “Documenten” toegevoegd.

De beantwoording van de vragen geschiedt, anoniem, middels de publicatie van “Nota van Inlichtingen (NVI)” voorafgaand aan de bijeenkomst.

De termijnen voor het indienen van vragen en publicatie van de NVI staan aangegeven op TenderNed.

2.4 Aanmelden voor de bijeenkomst

Alle geïnteresseerde marktpartijen worden verzocht om zich aan te melden voor de bijeenkomst van deze marktconsultatie, die plaats vindt op 21 september 2023 in Conferentiecentrum Woudschoten in Zeist. U kunt zich aanmelden tot en met 14 september via het Aanmeldformulier, dat gepubliceerd staat op TenderNed onder "Documenten".

2.5 Vragen

Alle marktpartijen, deelgenomen aan de marktconsultatie, worden verzocht om de vragen in hoofdstuk 3 te beantwoorden d.m.v. het antwoordformulier beschikbaar via TenderNed. Uw antwoorden op de gestelde vragen kunt u uiterlijk op 28 september 2023 via TenderNed indienen. De antwoorden worden vertrouwelijk behandeld en niet opgenomen in het verslag.

2.6 Afronding en verslaglegging

Afronding van de marktconsultatie vindt plaats op de in paragraaf 2.1 genoemde datum. De verslaglegging wordt gedaan volgens onderstaande beschrijving en voorwaarden:

- Programma OER probeert zo transparant mogelijk te werk te gaan, door algemeen verslag van de marktconsultatie te maken en deze te delen met de aan de marktconsultatie deelnemende partijen;
- Het verslag zal niet in concept worden afgestemd met deelnemende marktpartijen. In het verslag zal wel gemeld worden dat het verslag de weergave van het Programma OER behelst en dat dit niet noodzakelijkerwijs gedeeld is door de geïnteresseerde marktpartijen
- De verkregen inzichten uit de marktconsultatie gebruikt Rijkswaterstaat (waar relevant) voor de voorbereiding van een eventuele aanbesteding. Rijkswaterstaat behoudt zich het recht voor om deze inzichten niet of niet volledig te gebruiken;
- De beantwoording van bijlage 1 Antwoordformulier (zie hoofdstuk 3) door de deelnemende partijen wordt vertrouwelijk behandeld en wordt niet in het verslag opgenomen;
- Bij een eventuele aanbestedingsprocedure stelt Rijkswaterstaat het verslag van de marktconsultatie voor een ieder beschikbaar om de eventuele aanbestedingsprocedure objectief, transparant en non-discriminatoir te kunnen laten verlopen (ter voorkoming van beperking van mededinging voor enige partij);

- Daarnaast is het van belang te weten dat informatie uit deze marktconsultatie kan afwijken van informatie die later in het kader van een eventuele voorgenomen aanbesteding wordt verstrekt.
- De marktconsultatie is geen uitnodiging om in te schrijven op een eventuele aanbesteding.

3 Vragen

Programma OER wil een beeld krijgen van de organisatorische kenmerken van de aanwezigen marktpartijen. Daarnaast is Programma OER benieuwd naar de interesse van de markt na bezoek marktconsultatie. In het kader daarvan wordt u verzocht om na de marktconsultatie de onderstaande vragen te beantwoorden. U beantwoordt deze vragen door het Antwoordformulier te downloaden op TenderNed en via "Berichten" naar ons versturen.

Vragen:

1. Factsheet van bedrijf.
2. Beschrijving van ervaring duurzame energieparken en RES/Rijk/overheid.
3. Wat is u opgevallen aan deze marktconsultatie?
4. Welke informatie van het Programma OER heeft u gemist?
5. Welke vragen aan de markt miste u die u wel had verwacht?
6. Welke risico's en kansen ziet u de komende jaren voor de uitvraag van landschappelijke inpassing voor duurzame energieprojecten?
7. Wat vindt u dat de Opdrachtgever moet doen om de samenwerking voor de uitvragen ten behoeve van landschappelijke inpassing OER te laten slagen?
8. Zou u zich gaan inschrijven voor een aanbesteding van landschappelijke inpassing OER? Zo nee, wat is hiervan de reden?
9. Ervaart u bepaalde beperkingen/belemmeringen om mee te kunnen doen aan een aanbesteding? Zo ja, welke beperkingen/belemmeringen?
10. Heeft u nog punten ter aandacht die u mee wilt geven voor een eventuele aanbesteding?

RWS Informatie

**Formulier schriftelijke vragen voor Marktconsultatie
Landschappelijke Inpassing en Ruimtelijke Kwaliteit van
programma OER**

Uiterste datum voor indienen van schriftelijke vragen is 28 augustus 2023.

De antwoorden worden, anoniem, gepubliceerd middels een Nota van
Inlichtingen op 6 september 2023.

Bedrijfsnaam en -adres

.....
.....
.....
.....

Contactpersoon – naam, email en telefoonnummer

.....
.....
.....

Vragen, graag volgens onderstaande opzet weergeven:

Vraag 1

Vraag 2

Vraag 3

Vraag 4, etc

RWS Informatie

Aanmeldingsformulier voor bijeenkomst op 21 september 2023

Voor deelname aan de marktconsultatie Landschappelijke Inpassing en Ruimtelijke Kwaliteit voor Programma OER.

Insturen voor 15 september 2023

Bedrijfsnaam en –adres:

.....
.....
.....

Beknopte bedrijfsinformatie, bijvoorbeeld via link naar bedrijfswebsite:

.....

Deelnemers – maximaal 2 deelnemers per bedrijf

Naam incl. voorletters:

1
2

Korte motivatie voor aanmelding:

.....
.....

Beschrijving van uw ervaring m.b.t. duurzame energieparks en RES/Rijk/overheid:

.....
.....

Bijzonderheden, bijvoorbeeld omtrent dieetwensen of mobiliteit:

.....
.....

RWS Informatie

VRAGEN na bijeenkomst Marktconsultatie Landschappelijke Inpassing en Ruimtelijke Kwaliteit voor Programma OER

Insturen voor 28 september 2023

Bedrijfsnaam en –adres:

.....
.....
.....

Contactpersoon – naam, email en telefoonnummer:

.....
.....
.....

Graag uw antwoorden, beknopt, onder elke vraag.

1. Factsheet van uw bedrijf - Graag als bijlage toevoegen.
2. Beschrijving van ervaring duurzame energieparken en RES/Rijk/overheid.
3. Welke informatie van het Programma OER heeft u gemist?
4. Welke vragen aan de markt miste u die u wel had verwacht?
5. Welke risico's en kansen ziet u de komende jaren voor de uitvraag van landschappelijke inpassing voor duurzame energieprojecten?
6. Wat vindt u dat de Opdrachtgever moet doen om de samenwerking voor de uitvragen ten behoeve van landschappelijke inpassing OER te laten slagen?
7. Zou u zich gaan inschrijven voor een aanbesteding van landschappelijke inpassing OER? Zo nee, wat is hiervan de reden?
8. Ervaart u bepaalde beperkingen/belemmeringen om mee te kunnen doen aan een aanbesteding? Zo ja, welke beperkingen/belemmeringen?
9. Heeft u nog punten ter aandacht die u mee wilt geven voor een eventuele aanbesteding?